Replikk til debattinnlegget «Et mulig og nyttig samarbeid»

i Prismet nummer 3/2016

Av GEIR WINJE, dosent ved Høgskolen i Sørøst-Norge. E-post: Geir.Winje@hbv.no

Dette er ikke noe forsøk på å forlenge debatten om påskevandring i Prismet nr 3/16. Min hensikt var å få fram noen synspunkt-er, og det har jeg fått. Min hensikt var ikke å gjøre Reidun Opsal til syndebukk, snarere tvert imot: Når hun drøfter og begrunner praksisen på den måten hun gjør, åpner hun for en faglig diskusjon, og det er bra.

Men Reidun Opsal skriver blant annet: «Winje kritiserer meg for at jeg 'argumenterer for en metodikk som tar for lite hensyn til det strenge regelverket for KRLE', men han viser ikke til en eneste regel i dette regelverket som blir brutt ved den metodikken jeg argumenterer for (...)». Hensikten med denne replikken er derfor å konkretisere hvilke lover og regler som etter mitt syn brytes eller kan brytes under eksempelvis en påskevandring.

«Regel» er et upresist begrep, men jeg sikter til lover og forskrifter som kom til eller ble skjerpet i etterkant av de to dommene i FN (2004) og Strasbourg (2006). Jeg vil trekke fram tre slike:

- 1 Opplæringslovens § 2-4 sier: «Faget skal normalt samle alle elever.» Det skal altså ikke legges opp til undervisning som ikke alle kan delta i. En

skal med andre ord unngå aktiviteter som kan oppleves «som utøving av en annen religion eller tilslutning til et annet livssyn», som det heter i §2-3a.

- 2 Både Opplæringsloven og gjeldende læreplan (som er en forskrift) sier at religioner og livssyn skal presenteres på en objektiv og kritisk måte, og at det ikke skal forekomme forkynnelser. Begrepet 'objektiv' indikerer at undervisningen skal fokusere på saklige, ikke subjektive forhold. Begrepet 'kritisk' indikerer en analytisk tilnærming, i motsetning til en følelsesstyrt.
- 3 Læreplanen sier i avsnitt 5 under 'Formål' at det skal «benyttes varierte og engasjerende arbeidsmåter» i KRLE som i andre fag. Men så er ikke dette faget helt som andre fag, derfor står det umiddelbart etterpå: «Det må samtidig utøves varsomhet ved valg av arbeidsmåter.»

Når det gjelder forkynnelse, religionsutøvelse og objektivitet, dreier det seg mye om skjønn. Det er ikke enighet om hvor grensene går, men jeg vil understreke hvor viktig det er med varsomhet.